

Α ΠΟΚΡΗΤΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΧΟΡΟΥ

Οι χοροί κατά την αρχαιότητα. Χοροί θρησκευτικοί και χοροί κοσμικοί. Οι χοροί των Έβραϊων. Οι Ρωμαϊκοί χοροί. Ο θάνατος του χορού κατά τον μεσαίωνα. Οι Ισπανικοί χοροί. Πώς χερσύνει οι διάφοροι λαοί. Ο καλύτερος Άθηναίος χορευτής. Ο Βασιλεύς Γεώργιος και ο Γενήσορλης. Γιατί έχερσυνε τόσο πολύ, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Ένας Γερμανός σοφός είπε: —Ο χορός είναι τόσο αρχαίος, όσο και ο κόσμος! Δέν υπάρχει μεγαλειότητα αλήθεια από αυτή. Οι πρώτοι άνθρωποι επί της γης εξεδήλωναν την χαρά τους, χορεύοντας κατά τον δικό τους, φρεσία, πρωτόγονο τρόπο. Οι αρχαίοι είχαν δύο είδων χορούς. Τόν θρησκευτικό και τόν κοσμικό. Επίσης, ή Άγια Γραφή μιά πληροφορεί ότι ο χορός στους παλαιούς Έβραίους ήταν μιά καθημερινή διασκέδασις. Ο Λαός έχορσεν παίζοντας τη λύρα του. Οι Έβραιοι, εκτός τών θρησκευτικών του χορών, είχαν και χορούς διασκέδασιον και χορούς ηρωικούς, τούς οποίους έχορσεν όταν τούς άνηγγέλλετο καιμιά νίκη κατά τών εχθρών της πατρίδος των. ή κατά τις επίσημες γιορτές των. Άλλά εκτός τών Έβραϊων, και οι Αιγύπτιοι άγαπούσαν τόν χορό. Έκεινοι όμως πού έχουρσέναν τόν χορό ήσαν οι Έλληνες, οι όποιοι είναι ότι: —Ο χορός είναι μιά από τις πού πολλές φρέσις της άρμονιάς! Παντού, στην αρχαία Έλλάδα, και σ' όλες τις διασκέδασις και τις γιορτές, κοσμικές και θρησκευτικές, είχαν εισαχθεί ο χορός. Από τούς Έλληνες τούς χορούς τούς πήραν οι Ρωμαίοι. Άλλά οι Ρωμαίοι ήσαν βάρβαρος λαός, δέν μπορούσε να διακρίνη την άρμονία και τη χάρι που είχαν δώσει στους χορούς οι Έλληνες. Γι' αυτό οι χοροί τών Ρωμαίων, άν και ήσαν μνήσεις τών ελληνικών, είχαν κάτι τού άκατάσθητου, τού άκομμου και τού τραχύ. Αργότερα οι Έλληνικοί χοροί καθήκαν σιγά-σιγά μέσα στην νύχτα τού μεσαίωνα, μιά να ξαναυπαντήθωναν κατά την Αναγέννηση.

Κάθε Έθνος σήμερα, εκτός τών κοινών και συνθηματικών Εθνοπατικών χορών, έχει και τούς δικούς του, οι όποιοι είναι βγαλέμενοι από τη ζωή του. Τούς πού πολλές όμως λαϊκούς χορούς τούς έχει ή Ισπανία. Έχει οι χοροί χορεύονται μέ τυμπάνο και με ζαθάρια. Τά όργανα αυτά τούς τά κληροδοτήσανε οι Μαύροι, πού τούς είχαν κατακτήσει άλλοτε. Οι πού εθιμικοί λαϊκοί χοροί είναι οι Ιταλικοί. Στη Γερμανία και την Αγγλία βασιλένε πρωτολεμιζμός τού βάλς. Στην Ούγγαρια και την Πολωνία, χορεύουν περισσότερο ή γενναίκες από τούς άνδρες. Στη Ρωσία ήτύχησε και υπάρχει ποιαιία λαϊκών χορών, διακρινόμενοι για τού ζορηρό και χοροπηδικό τούς είδος. Στην Τουρκία θραμβάνει ο χορός της κοιλιάς, ο λεγόμενος και χορός τών Δερβίσηδων. Οι Έλληνικοί, τέλος, χοροί, οι ντόπιοι, είναι άρμονικοί και γραμμάτωται. Τελεινταία, δυστυχώς, ο κοσμικός χορεύει Εθνοπατικός χορός.

Ο καλύτερος χορευτής στά παλιά καλά χρόνια, στην Άθήνα, έχορσείτο ο μακαρίτης ταγματάρχης τού πυροβολικού Ίωάν. Γεννησορλης, ο όποιος, όταν κάποτε τού είπε ο Βασιλεύς Γεώργιος ότι χορεύει πολύ, απάντησε: —Ακολουθώ τόν φρεσιών νόμον. Μεγαλειότατε. —Αηλιά ή! —Τό Σύνταγμα δέν είναι τίποτε άλλο, παρή ένας διαρκής χορός. Τά άστέρια χορεύουν την ώρα τού τόν φίλο άκατάπαυστα, ή ή χορεύει γύρω από τόν έαυτό της... Κάνω λοιπόν σ' έχώ τού ίδιου... Διηγούντα άκόμη ότι ο Γενήσορλης θέλησε κάποτε να δημοφγήση σ' έναν δικό του χορό. Συνέθεσε, μάλιστα, πρός τούτο σ' ένα ποίημα, για να τραγουδιέται την ώρα τού χορού. Ο χορός αυτός ήταν «Έλληνο-Εθνοπατικός»... Τό ποίημα άρχιζεν ως έξης:

Ίδου ανοίγονται χοροί, και στίλβουν μυροβόλοι, όμοι καλοί και άργυροί, και πόδες νέοι κι έλαφροί χορεύουν... άνθοβόλοι.

λιγάκι μόνος... Δέν θα πής λοιπόν τίποτα στην Άννα. Η ΠΕΘΕΡΑ.—Η χαμένη μου ή καρδιά!... Κοιμάται με την ιδέα ότι άπολείεται με κάποια σπουδαία έπίθεση. Έργα έχαι χωρίς να με αντίληψη. Είπατος πού έχαι κάποιο κάτιον ντόμιον. Γρήγορα, γρήγορα τόβρατα και σέ παρακολούθησα ή ένα ταξί. ΑΔΟΛΦΟΣ.—Λοιπόν, ή τιμωρία μου είναι άρετική. Δέν είναι έτσι; Άσσε μου τού κλειδί τόρα. Η ΠΕΘΕΡΑ.—Όχι άκόμα. Γονάτισε... Έπιρρός, γονάτισε, άν θές να σ' άφήσω να φρέσις και να μη πού τίποτα στην Άννα. (Ο Άδόλφος γονάτισει.) Η ΠΕΘΕΡΑ.—Φίλησέ μου τού χέρι. Όχι, βέβαια, άπώς λήιν, έρωτικά, αλλά με συνταράχ και σεβασμό. (Ο Άδόλφος άγκυκαίνει.) Η ΠΕΘΕΡΑ.—Ψαχιά!... Πές τόρα: «Όραζομαι στό Θεό και σέ ό,τι έχω ιερό στόν κόσμο, ότι ποτέ πειρά δέν θα σσεφθώ ν' άσπείρω τη γυναίκα μου.» ΑΔΟΛΦΟΣ.—Όραζομαι στό Θεό και σέ ό,τι έχω ιερό στόν κόσμο, ότι ποτέ πειρά δέν θα σσεφθώ ν' άσπείρω τη γυναίκα μου. (Επιχειρεί να σηκωθεί.) Η ΠΕΘΕΡΑ.—Στάσου... στάσου. Πές άκόμα: «Όραζομαι ότι θα σέβουμαι την πεθερά μου και δέν θα την άποκαλέσω ποτέ πειρά τέρας.» ΑΔΟΛΦΟΣ.—Όραζομαι ότι θα σέβουμαι την πεθερά μου και δέν θα την άποκαλέσω ποτέ πειρά τέρας. Τέρας!... Η ΠΕΘΕΡΑ.—Καλά, ή τά-νει. Σήρω επάνω. (Ο Άδόλφος σηκώνεται. Η πεθερά άνοίγει την πόρτα.) Η ΠΕΘΕΡΑ.—Έπιρρός, τόβρα τώρα και τ' έβδην στο σπίτι σου, στη γυναίκα σου... Γρήγορα... Ο ΑΔΟΛΦΟΣ, (φρένει μονομυρίζοντας).—Α, τη φρέσια!... Τη φρέσινα!... Τη σποιά!... Μοή την φρέσις ή φρέσια σου! Τι φρεστή, τί άταξία! Άποζηρή, Θεέ μου!...

ΑΝΕΚΔΟΤΑΚΙΑ ΤΟ ΠΑΘΗΜΑ ΤΟΥ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΕΘΕΡΑΝ

Αρχαίος Έλληνικός Χορός

Για κάποιον Γάλλον Άκαδημαϊκό, διηγούντα τού έξης χαρακτηρισμένο ανέκδοτο: Ο έν λόγφ Άκαδημαϊκός, ο όποιος διακρινόταν τόσο για τού πνεύμα του όσο και για τη νοζηφία του, είχε προσελήθη κάποτε σέ γυναίκα από μιά κοινότητα άριστοκρατίας. Κατά τού γένμα, ο Άκαδημαϊκός δέν κατάλαβε και έχορσολούθησε τού έρωσολόγο. Στο τέλος όμως, βλέποντας τη διασκέδαση ζογραμισμένη στα πρόσωπα τών παρισταμένων και μαντείνοντας την άφορη, γύρισε στην οικοδόσεινα και της είπε: —Σάς ήρω σενώνωμν, άγαπητή μου κυρία, αλλά μπορείτε κι έσεις να με έκδικηθήτε με τόν ίδιο τρόπο. Πάρτε όποιονδήποτε φίλο μου και στείλετε τον καταλήψως! —Μά ποίν φίλο σας να παραλάβω; τού παρατήρησε ή πνευματώδης κυρία. Μήπως έχετε και κανέναν; ;...

ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΕΠΙΓΡΑΦΕΣ Καί άλλοτε έχομνε δημοσιεύσει περιέργως έπιγραφές καταστρημάτων. Προσθέντις άκόμα σήμερα μενικές: Έπιγραφή μπαζιλίκου: Παντοπωλείον «Ο Έκατοχέρης». Έπιγραφή γαλατάδικου: Γαλακτοπωλείον «Η αίς». Κατασκευάσθησαν και ώά... όφθαλμοί! Έπιγραφή παζαροάδικου: «Επιδοθρόνοντα υποδήματα παλιά και... καινούργια!» Έπιγραφή πετασθηρίου: «Πετασθηρίον «Ο Πήγασος!» Σ' ένα παντοπωλείο: «Πωλούνται σουδάκια... για σκούπισμα!» Έπιγραφή κωφερίου: «Κωφερίων χωρίς σουδα μούδες». Σ' ένα μενάβικο: «Πωλούνται σικά, καρύδια, μήλα, κουνουπίδια μετά μπροκόλον!» Έπιγραφή παλαιωσιέιου: «Τό κατάστημα τας Κυριακάς ενδύσκειται εις... τού δημοφρήριον!»

